

MODERN TECHNOLOGIES AMONG US IN THE ENVIRONMENT

Abstracts of XXIV International Scientific and Practical Conference

Rome, Italy
(June 17-19, 2024)

UDC 01.1

ISBN – 9-789-40372-430-0

The XXIV International Scientific and Practical Conference «Modern technologies among us in the environment», June 17-19, 2024, Rome, Italy. 419 p.

Text Copyright © 2024 by the European Conference (<https://eu-conf.com/>).

Illustrations © 2024 by the European Conference.

Cover design: European Conference (<https://eu-conf.com/>).

© Cover art: European Conference (<https://eu-conf.com/>).

© All rights reserved.

No part of this publication may be reproduced, distributed, or transmitted, in any form or by any means, or stored in a data base or retrieval system, without the prior written permission of the publisher. The content and reliability of the articles are the responsibility of the authors. When using and borrowing materials reference to the publication is required. Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighboring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

The recommended citation for this publication is: Yakovenko R., Labunets V. Features of mineral nutrition of intensive apple plantations. Abstracts of XXIV International Scientific and Practical Conference. Rome, Italy. Pp. 14-15.

URL: <https://eu-conf.com/en/events/modern-technologies-among-us-in-the-environment/>

68.	Тверітінова Т.І. ПРОБЛЕМА "ІНШИЙ" / "ІНАКШИЙ" В РОМАНІ Д. ПІС "ШИРОКЕ САРГАСОВЕ МОРЕ"	297
PHILOSOPHY		
69.	Shakirova Z. FOTIMA FİHRİYYA-QARAVIN UNIVERSITETİ ASOSCHISI	300
70.	Шевчук С.Ф., Ковальчук В.В. ДО ПИТАННЯ ЕКОЛОГІЇ ЛЮДИНИ	302
PHYSICAL AND MATHEMATICAL SCIENCES		
71.	Moistsrapishvili K. DEPENDENCE OF THE SIZE OF THE VISIBLE PART OF THE OPPONENT'S GOAL OPENING AREA ON THE ANGLE OF THE STRIKER'S ATTACK IN FOOTBALL	304
POLITICS		
72.	Yuldashev O. "RANGLI INQILOB" VA "DEMOKRATIYA EKSPORTI" TEKNOLOGIYALARI VA ULARNING OQIBATLARI	307
73.	Бритавченко А.В., Щетініна Т.О. ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЛІДЕРСТВА ТА РОЛІ ЛІДЕРА В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ В УКРАЇНІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ	313
74.	Панченко Г.О. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ У СУЧАСНОМУ ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	316
PSYCHOLOGY		
75.	Lipskyi A., Bokhonkova Y., Modestova T. INDIVIDUALS' AND SOCIAL GROUPS' PSYCHOLOGICAL TRAUMA AS A PHENOMENON	319
76.	Курова А.В. ДЕКАТАСТРОФІЗАЦІЯ, ЯК СУЧАСНА ТЕХНОЛОГІЯ ПІДТРИМКИ ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ОСОБИСТОСТІ	323

ПРОБЛЕМА «ІНШИЙ» / «ІНАКШИЙ» В РОМАНІ Д. РІС «ШИРОКЕ САРГАСОВЕ МОРЕ»

Тверітінова Т.І.

кандидат філологічних наук, доцент
Київський столичний університет ім. Б. Грінченка

В сучасних постколоніальних студіях особливого значення набуває творчість письменників-мультикультуралістів. Зазвичай постколоніальний художній дискурс активно використовував теми, проблеми та образи класичної літератури метрополії. Як зазначали дослідники Б. Ешкрофт, Г. Гріфітс, Г. Тіфін, представники колишніх колоній після здобуття незалежності намагалися в своїх творах дати «постколоніальну відповідь» імперському літературному канону [2]. Однією з таких відповідей є роман англійської письменниці вест-індського походження Д. Ріс «Широке Саргасове море» (*Wide Sargasso Sea*, 1966), який є пастишем-пріквелом відомого вікторіанського роману Ш. Бронте «Джен Ейр». Вважаючи ставлення Ш. Бронте до своєї героїні, креолки Берти Мейсон, першої дружини містера Рочестера, упередженим, Д. Ріс в своєму творі показує передісторію подій в Торнфілд-Холлі, витоки й наслідки п'ятнадцятирічної давнини, коли непорозуміння між представниками різних культур призвело до трагічного фіналу.

Події в романі відбуваються на карибських островах і в Англії. Головна героїня, Антуанетта Косвей, народилася і виросла на Ямайці, серед райської природи і напружених стосунків між різними прошарками місцевого населення. З її спогадів про дитинство і юність постає історія цього екзотичного острова, на якому внаслідок колоніальних завоювань сформувалося строкате мультикультурне суспільство: креоли, чорношкірі африканці, англійці, які, опинившись в одному топосі, намагаються дотримуватися своєї етнокультурної ідентичності. Тому проблема «Іншого» / «Інакшого» в романі є однією з найголовніших.

Зазвичай питання «іншості» пов'язується з філософією протиставлення різних культур. Як зазначає В. Будний, «західна логоцентрична традиція тривалий час розглядала» цю проблему в рамках універсального протиставлення тотожності й відмінності, коли Інший мислився як Чужий, іншість якого підлягає підпорядкуванню й асиміляції або ж виключенню»

[1, с. 54]. В сучасній гуманітаристиці подолання етноцентристського мислення є однією з актуальних проблем, про що писали Е. Гуссерль, Ж.-П. Сартр, Е. Левінас та ін. Різні аспекти бінарної опозиції «Я» - «Інший» досліджувалися М. Бубером, К. Ясперсом, Ю. Лотманом, Б. Вальденфельсом та ін., які вважали, що усвідомлення існування «Іншого» («Інакшого») є оптимальний шлях до порозуміння і може бути з'ясованим тільки в процесі спілкування.

В романі Д. Ріс відтворюється життя на карибському острові за часів англійської колонізації. На долі сім'ї Антуанетти позначилися події 1834-1838

рр., коли Британією був прийнятий акт про скасування рабства, внаслідок чого чорношкірі раби отримали свободу вибору занять та роботодавців, а їхні колишні власники збідніли та розорилися. Втім в таких скрутних умовах, на тлі згуртованості білого товариства, гостріше визначилася проблема ізолюваності їхньої родини. Героїня зауважує: «...на Ямайці живе багато білих, справжніх білих, у кого багато золота. Вони і знати нас не хочуть і ніколи до нас не їздять. Ті, хто раніше називався білими, тепер просто білі негри» [3]. Матір героїні, креолку, яка походить з родини плантаторів і рабовласників, в однаковій мірі сприймають упереджено і вороже і білі, і чорні. Білі плантатори вважають її «інакшою» по трьох причинах: вона походить з Мартініки (французької колонії), має незалежний характер («надто сама по собі»), опирається труднощам життя і вдруге виходить заміж за багатого англійця. Її вирізняє серед інших надзвичайна краса, артистичність, запальний і незалежний характер: «Вона не мала нічого спільного з англійською дамою, але й на білу негритьянку теж схожа не була» [3].

На Ямайці неоднорідність білого населення склалася історично. Тут жили креоли, місцеві мешканці, зазвичай з домішкою неєвропейської крові, які, незважаючи на свій соціальний та майновий статус, не допускалися до вищих посад у своїй країні. Те ж саме відбувалося з європейцями, які приїздили до колонії з прагненням розбагатіти і залишалися там жити. Інша річ, коли острів був для європейців лише місцем служби, по закінченні якої вони поверталися до метрополії. Саме до такої категорії належить містер Мейсон, другий чоловік матері героїні. Тому його одруження ще більше підсилює неприязнь білого товариства до красуні-креолки.

Непримиренна конфронтація спостерігається між родиною героїні та їхнім чорношкірим оточенням. Після отримання волі колишні раби залишилися жити в навколишніх селищах, зловтішно спостерігаючи за безпорадністю колишніх господарів і намагаючись порахуватися з ними при першій нагоді. «Інакшість» колишніх плантаторів для чорношкірих виявляється в расовій ідентифікації (сприйняття як білих негрів, «білих тарганів»), соціальній та матеріальній відмінності, які ще ускладнюються культурними, релігійними, морально-етичними і мовними критеріями. Героїня дуже чутливо відчуває різницю ставлення до них до і після матиного заміжжя: «Коли ми бідували, чорношкірі стали ненавидіти нас куди менше. Ми були білі, ми нікуди не поїхали, у нас не було грошей, і скоро нас просто не стане» [3]. Але після заміжжя матері ненависть і конфронтація з боку колишніх рабів лише посилюються: від відвертих висловів про приреченість білих «на вічне прокляття» до підпалення садиби, внаслідок чого помер маленький брат Антуанетти, а мати збожеволіла.

Поняття психічної травми, яке було введено в науковий обіг З. Фройдом, в сучасній психології включає такі компоненти, як наявність зовнішньої події, яка суб'єктивно переживається і сприймається як травматична; і психологічні наслідки цієї події, які впливають на формування етнічної ідентичності як окремої особистості, так і цілої нації. Травматичний стрес від примусового відриву від рідної землі і тривалого приниження в рабстві притаманні всім поколінням чорної Ямайки. Тому опозиція «Я – Інший / Інакший» призводить не

до порозуміння і налагодження діалогу, а до загострення і, навіть, фізичної розправи.

Якщо в першій частині роману йшлося про конфронтацію чорної і білої ідентичності, міжетнічний конфлікт в острівному просторі, то друга частина розкриває ці самі проблеми на прикладі стосунків героїні та її чоловіка впродовж їхнього медового місяця. Психологічна несумісність подружжя виявляється вже з перших днів їхнього спільного життя. Для Рочестера вона насамперед креолка, тобто «інакша», ніж англійські жінки, і вже цим визначається його упередженість і стриманість почуттів. Письменниця вибудовує стосунки Едварда Рочестера та Антуанетти за проєкцією взаємовідносин колонізаторів (англійців) та тубільців. Рочестеру, як будь-якому іноземцю, властиві етноцентризм і культуроцентризм, коли правильно вважається тільки своя культура, а всі інші здаються дивними і нецивілізованими. Для нього існує свій простір: це власне Англія, де все «справжнє», зрозуміле, стримане. «Інакшість» екзотичної Ямайки його дратує: це «оманливий рай», «тут все надмірне. Занадто багато зелені, занадто багато блакиті, занадто багато фіолетового. Квіти занадто червоні, гори занадто високі... Я ненавидів ці гори, пагорби, ріки, дощі» [3]. Дратує Рочестера і клімат цього острова, який вплинув на його здоров'я: він перехворів на лихоманку і перебуває в дивному стані одночасного збудження й заціпеніння.

Але найбільш негативне враження на Рочестера справляє Антуанетта: «Я не кохав її. Вона була для мене зовсім чужою людиною, яка думала і відчувала зовсім не так, як я сам» [3]. Підсилює неприязнь до молодої дружини у Рочестера й усвідомлення своєї чоловічої неспроможності. Він, бідний молодший син англійського графа, одружується з креолкою через її багатий посаг, і не він, а вона везе його до свого маєтку, розкриваючи красу і неповторність райського острова. Втім екзотика Ямайки байдужа герою, чужий простір ототожнюється у нього з «інакшістю» дружини, яка не вписується в його культурний код: «Мені здається, що це місце – мій ворог і знаходиться на твоєму боці» [3]. Тому він зацікавлюється плітками шантажиста Деніела Косвея, після зустрічі з яким змінює своє ставлення до дружини. Він починає ототожнювати її з матір'ю, називаючи Бертою (ім'ям матері) і проєктуючи її подальше життя до божевілля.

Таким чином, дихотомія «Я – Інший» в постколоніальному романі Д. Ріс не налаштовує на позитивну перспективу через ототожнення «інакшості» й «чужості» і неможливості налагодження порозуміння й толерантності до іншої культури.

Список літератури

1. Будний В. Розгадка чарів Цірцеї: національні образи та стереотипи в освітленні літературної етноімагології. *Слово і Час*. 2007. № 3. С. 52-63.
2. Ashcroft B., Griffiths G., Tiffin G. *Key Concepts in Post-colonial Studies*. Routledge, 1998.
3. Rhys J. *Wide Sargasso Sea*. URL: https://www.hansrajcollege.ac.in/hCPanel/uploads/elearning/elearning_document/wid-e-sargasso-sea-pdf.pdf